

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม Rajabhat Maha Sarakham University Journal

นโยบาย

1. สนับสนุนผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัย
2. เผยแพร่ผลงานวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
3. สร้างความรู้และองค์ความรู้ที่ถูกต้อง พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล

ขอบเขตงาน

เป็นวารสารวิชาการที่ครอบคลุมสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ โดยสาขาวิชาที่รับตีพิมพ์ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ การบริหารธุรกิจและการจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยนำเสนอในรูปแบบ

1. บทความประสบการณ์ และบทความเรียงเรียง
2. บทความวิจัย เป็น Concept paper หรือ ผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว
3. ผู้นำเสนอบทความเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย
2. เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และองค์ความรู้ในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
3. เป็นเวทีนำเสนอผลงานวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดถา
รองศาสตราจารย์ ดร.นิรุติ ถิ่นนาค

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กองบรรณาธิการ

1. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยต่างประเทศ

1.1 Prof. Dr. Jay D. Gatrell	Dean, of the College Graduate Indiana State University, USA.
1.2 Prof. Dr. Brian Thomas Kilp	School of Music, Indiana State University, USA.
1.3 Prof. Dr. John Conant	Department of Economics, Indiana State University, USA.
1.4 Prof. Dr. Yuanyuan Xing	Dean of Asia-Australia Business College, Liaoning University, P. R. C.
1.5 Prof. Dr. Margaret Walshaw	College of Education, Massey University, New Zealand

- 1.6 Dr. Mitchell Brendan College of Education, Massey University, New Zealand
 1.7 Assoc. Prof. Dr. Le Cong Thin. Faculty of Foreign Languages, Vinh University, Vietnam
 1.8 Dr. Tran Dinh Thang Vinh University, Vietnam
 1.9 Assoc. Prof. Dr. Nguyen Huynh Phan President, Institute for Research and Development of New Technologies, Vinh city, Vietnam.
 1.10 Prof. Dr. Lloyd V. Orduna University of Baguio, the Philippines.
 1.11 Prof. Dr. Leslie Barratt President, Indiana TESOL, Indiana State University, USA.

2. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย

- 2.1 ศาสตราจารย์ นพ.ดร. กระแส ชนะวงศ์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
 2.2 ศาสตราจารย์ ดร. ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 2.3 ศาสตราจารย์ ดร. ชีรวิทย์ บุญยโสภณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 2.4 ศาสตราจารย์ ดร. ละออศรี เสนาะเมือง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 2.5 ศาสตราจารย์ ดร. สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 2.6 ศาสตราจารย์ ดร. สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2.7 ศาสตราจารย์ ดร. บรรพต สุวรรณประเสริฐ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเอเชียน
 2.8 รองศาสตราจารย์ ดร. บุญชม ศรีสะอาด ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. กองบรรณาธิการบุคคลภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

- 3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคุณทรง
 3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
 3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ
 3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม
 3.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ
 3.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ
 3.7 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครพร เหมลิขิต

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนิท ดีเมืองชัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรรณ ชูกระเดื่อง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภานต์ เรืองสุวรรณ
 อาจารย์ ดร.กัญชลิกา รัตนชาติฉาย

ฝ่ายจัดการ นางสาวธัญญา สุวรรณักดี
นางสาวศิริเพ็ญ จำปาศรี
นายอิทธิพล โยระชัย
นางสาวนิตยา มิ่งสูงเนิน
นางสาวชนิษฐา เสนาพันธ์

ฝ่ายศิลปกรรม อาจารย์อนุชิต โรจนชีวินสุภกร

นายเศรษฐา โพธิ์สีสม
นางสาวพิชญ์สินี จักณารายณ์
นางอภิรตน์ พุทธิติติก
นายวัฒนากร ฉลาดบิล

ผู้ประเมินอิสระ ตรวจสอบทางวิชาการประจำฉบับ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์
2. ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุณเจริญ
3. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
4. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิจิตร ศรีปัดดา
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทรมนต์
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสมภา
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคนูแห่ง
9. รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทระจิตร
10. รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ประกฤติ พูลพัฒน์
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัศร ปรีเอี่ยม
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ประโยชน์ สงกลิ่น
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธน์ เนื่องเฉลิม
15. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ
16. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญณี แกรธ
17. รองศาสตราจารย์ ดร.ภณิดา สุนทรไชย
18. รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์
19. รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา
20. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระกิตติ์ เสาร์ม
21. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ
22. รองศาสตราจารย์ ดร.ลัญญา เคนาภูมิ
23. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์
24. รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงศ์ หกสุวรรณ
25. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ ภูโสภา
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุณี ชามาศย์
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวิทย์ สิมมาทัน
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชศิลป์ ประสงค์สุข
34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรรณพ ชูยกระเดื่อง

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สำนักงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม

ข้อกำหนดเฉพาะของวารสาร

1. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระ
2. ข้อคิดเห็นใด ๆ ของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นั้นเป็นของผู้เขียน คณะผู้จัดทำวารสาร ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย
3. กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอกแต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

เว็บไซต์วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

- 1) <http://journal.rmu.ac.th>
- 2) http://www.tci-thaijo.org/index.php/rmu_j
- 3) e-mail : rmu_j@rmu.ac.th

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
โทรศัพท์ 0-4372-2118 ต่อ 141 โทรสาร 0-4372-5433

Rajabhat Maha Sarakham University Journal:

Policies:

1. Promote and enhance the university's academic works.
2. Disseminate academic works of the university faculty and personnel as well as the general public.
3. Create or construct knowledge and bodies of knowledge accurately, and develop local and universal wisdom.

Scope: The academic journal covers the areas of humanities and social sciences being published in economics, business administration and management, political science, public administration and interdisciplinary studies for humanities and social sciences written in one of the following types:

1. Experience or review articles
2. Research articles, being concept papers or presenting research and findings.
3. The presentations of articles are university faculty and personnel as well as the general public.

Objectives:

1. To disseminate academic works or research findings.
2. To be utilized as a means for promoting construction of knowledge or bodies of knowledge in the fields under humanities and social sciences.
3. To be a forum for presentations of academic or research works by the university faculty and personnel as well as the general public.

Owner: Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors:	Assoc. Prof. Dr. Suwakit Sripatta	Deputu Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Nirut Tuengnam	President of Rajabhat Maha Sarakham University

Editorial Board:

1. External Editorial Board of RMU Journal (Overseas)

1.1 Prof. Dr. Jay D. Gatrell	Dean, College of Graduate and Professional Studies,
Indiana State University, USA.
1.2 Prof. Dr. Brian Thomas Kilp	School of Music, Indiana State University, USA.

1.3 Prof. Dr. John Conant	Department of Economics, Indiana State University, USA.
1.4 Prof. Dr. Yuanyuan Xing	Dean of Asia-Australia Business College, Liaoning University, P. R. C.
1.5 Prof. Dr. Margaret Walshaw	College of Education, Massey University, New Zealand
1.6 Dr. Mitchell Brendan	College of Education, Massey University, New Zealand
1.7 Assoc. Prof. Dr. Le Cong Thin.	Faculty of Foreign Languages, Vinh University, Vietnam
1.8 Dr. Tran Dinh Thang	Vinh University, Vietnam
1.9 Assoc. Prof. Dr. Nguyen Huynh Phan	President, Institute for Research and Development of New Technologies, Vinh City, Vietnam.
1.10 Prof. Dr. Lloyd V. Orduna	University of Baguio, the Philippines.
1.11 Prof. Dr. Leslie Barratt	President, Indiana TESOL, Indiana State University, USA.

2. External Editorial Board of RMU Journal (Universities within Thailand)

2.1 Prof. Dr. Krasae Chanawongse	College of Asian Scholars, Khon Kaen.
2.2 Prof. Dr. Chaveelak Boonyakanchanna	Distinguished Lecturer, Mahasarakham University
2.3 Prof. Dr. Theerawut Boonyasophon	King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok
2.4 Prof. Dr. Laosri Sanoamuang	Faculty of Sciences, Khon Kaen University
2.5 Prof. Dr. Siriwat Wongsiri	Faculty of Technology, Maha Sarakham University
2.6 Prof. Dr. Sunee Mallikamarl	Faculty of Law, Chulalongkorn University
2.7 Prof. Dr. Bunpot Suwannaprasert	Vice-President for Research, Asian University
2.8 Prof. Dr. Boonchom Srisa-ard	Distinguidhed Lecturer, Mahasarakham University

3. Internal Editorial Board (RMU)

3.1 Assoc. Prof. Dr. Thatsanee Nakunsong
3.2 Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom
3.3 Asst. Prof. Dr. Kanlaya Kunsuwan
3.4 Asst. Prof. Dr. Kritkanok Duangchathom
3.5 Asst. Prof. Dr. Piyaluk Potiwan
3.6 Asst. Prof. Dr. Paisarn Worakham
3.7 Asst. Prof. Dr. Auscharaporn Chalermchit

Editor: Asst. Prof. Dr. Sanit Teemueangsai

Assistant Editor: Asst. Prof. Dr. Arun Suikraduang
 Asst. Prof. Dr. Chayakan Ruangsuwan
 Dr.Kanchalika Ratanacherdchai

Management Staff:	Miss. Tunnicha Suwannapukdee	Mr. Settha Phoseesom
	Miss. Siriphen Jumpasri	Miss. Pichsinee Chaknarriai
	Mr. Ittiphon Yotachai	Mrs. Aphirat Putidirok
	Miss.Nitaya Mingsungnern	Mr. Watanagon Chaladbon
	Miss. Khanittha Sanakha	

Cover Designer: Mr. Anuchit Rodjanacheewinsupond

Peer Review Board:

1. Prof. Dr. Chaveelak Boonyakanchanna	Distinguished Lecturer
2. Prof. Dr. Tera Rooncharoen	Distinguished Lecturer
3. Prof. Dr. Boonton Dockthaisong	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
4. Assoc. Prof. Dr. Boonchom Srisa-ard	Distinguished Lecturer
5. Assoc. Prof. Dr. Suwakit Sripatta	Distinguished Lecturer
6. Assoc. Prof. Dr. Chalard Chantarasombat	Faculty of Education, Mahasarakham University
7. Assoc. Prof. Dr. Narongrit Sopa	Faculty of Humanities and Social Sciences,
Rajabhat Maha Sarakham University
8. Assoc. Prof. Dr. Thatsanee Nakunsong	Faculty of Education,
Rajabhat Maha Sarakham University
9. Assoc. Prof. Dr. Nitrat Jantharajit	Faculty of Education, Nakhon Phanom University
10. Assoc. Prof. Dr. Prakron Pajanban	Faculty of Education, Naresuan University
11. Assoc. Prof. Dr. Prakrit Bhulapatne	Faculty of Education, Suan Dusit University
12. Assoc. Prof. Dr. Prapatsorn Pree-lam	Faculty of Political Science and Public Administration,
Rajabhat Maha Sarakham University
13. Assoc. Prof. Dr. Prayote Songklin	College of Politics and Governance ,
Mahasarakham University
14. Assoc. Prof. Dr. Prasart Nuangchalerm	Faculty of Education, Mahasarakham University
15. Assoc. Prof. Dr. Piyaluk Potiwan	Faculty of Political Science and Public Administration,
Rajabhat Maha Sarakham University
16. Assoc. Prof. Dr. Pennee Narot	College of Local Administration, Khon Kaen University
17. Assoc. Prof. Dr. Phanita Soonthornchai	Faculty of Management Science,
Rajabhat Maha Sarakham University

18. Assoc. Prof. Dr. Phukdee Phosingh	Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University
19. Assoc. Prof. Dr. Rangsan Chomya	Faculty of Education, Mahasarakham University
20. Assoc. Prof. Dr. Veerakit Saorom	Faculty of Management Science, Rajabhat Maha Sarakham University
21. Assoc. Prof. Dr. Sombat Tayraukham	Faculty of Education, Mahasarakham University
22. Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom	Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University
23. Assoc. Prof. Dr. Sitthipon Art-in	Faculty of Education, Khon Kaen University
24. Assoc. Prof. Dr. Suttipong Hoxsuwan	Faculty of Education, Mahasarakham University
25. Assoc. Prof. Dr. Saovalak Kosonkittiumporn	Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University
26. Asst. Prof. Dr. Janphen Phusopha	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
27. Asst. Prof. Dr. Charuni Samat	Faculty of Education, Khon Kaen University
28. Asst. Prof. Dr. Chumnian Polharn	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
29. Asst. Prof. Dr. Prawit Simmatun	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
30. Asst. Prof. Dr. Piyatida Panya	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
31. Asst. Prof. Dr. Paisarn Worakham	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
32. Asst. Prof. Dr. Samarn Ekkapim	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
33. Asst. Prof. Dr. Sooksil Prasongsook	Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Maha Sarakham University
34. Asst. Prof. Dr. Arun Suikraduang	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University

RMUJ Office: Graduate School, Rajabhat Maha Sarakham University

Journal Publishing: Three volumes per year
 Volume 1 January - April
 Volume 2 May - August
 Volume 3 September - December

RMUJ Regulations:

1. Every article to be published must be screened by peer reviews
2. The views expressed by individual authors do not represent the official views of the Editorial Boards of RMUJ: The author of each article is responsible for all its contents.
3. The Editorial Boards do not reserve the copyrights, but proper citations need to be made.

Rajabhat Maha Sarakham University Journal Website:

1. Website <http://journal.rmu.ac.th>
- 2) <http://www.tci-thaijo.org/index.php/rmu>
- 3) e-mail : rmu_j@rmu.ac.th

Published by Rajabhat Maha Sarakham University Press

80 Nakhon Sawan Road,
Muang District,
Maha Sarakham Province,
Thailand 44000

Tel: 0-4372-2118 Ext. 141 Fax: 0-4372-5433